

WOLA RADŁOWSKA. BĄDŹMY RAZEM. BĄDŹMY SMART

Autor: Kinga Kijak-Markiewicz

wiceprzewodnicząca KGW „Hej Wolanie!” w Woli Radłowskiej

33-133 Wola Radłowska 420

hej@wolaradlowska.pl, kinga.kijak@gmail.com

tel. 691-379-467

Spis TREŚCI

Wprowadzenie	1
Koncepcja smart village	4
Smart wizje:	5
1. Woleńscy opowiadacze historii / Wolanki-Galicjanki	5
2. Woleńska zadyszka	7
3. Razem możemy więcej	9
4. Wolo-dzielnia	11

WPROWADZENIE

Wola Radłowska to wieś w gminie miejsko-wiejskiej Radłów, we wschodniej części Małopolski. Leży ok. 80 km od Krakowa, z którym jest dobrze skomunikowana dzięki przebiegającej nieopodal autostradzie A4 i nieco ponad 20 km na północny-zachód od Tarnowa, drugiego największego miasta regionu.

Gmina Radłów (zaznaczona na czerwono). Źródło: Urząd statystyczny w Krakowie, krakow.stat.gov.pl

Wola Radłowska należy do najbardziej ludnych miejscowości w gminie Radłów (1032 mieszkańców według danych na koniec 2020 roku, 1008 – wg danych na koniec 2022 roku). Wieś należy do gminy Radłów, w której dominują lokalne usługi, przemysł ma charakter marginalny, natomiast dość dużym potencjałem są walory krajobrazu kulturowo-przyrodniczego bazujące na lokalnym dziedzictwie przyrodniczym i historycznym.

We wsi Wola Radłowska funkcjonuje kilku rolników wielkotowarowych (gospodarstwa powyżej 50 ha, pasieka towarowa, przemysłowa farma drobiu), natomiast rolnictwo drobne, gospodarstwa rolne o małym areale, produkujące na własne potrzeby są praktycznie w zaniku. Próżno by szukać tego, co znamy z dzieciństwa, czyli przydomowych hodowli drobiu czy bydła. Mieszkańcy sprzedają sukcesywnie działki rolne o małym areale lokalnej żwirowni pod wydobycie kruszywa. Wieś Wola Radłowska przestała być miejscowością o charakterze rolniczym, typowym jeszcze kilkadziesiąt lat temu dla tego regionu. Wieś jest podłączona do sieci wodno-kanalizacyjnej oraz gazowej.

Większość mieszkańców znajduje zatrudnienie u lokalnych przedsiębiorców lub w jednostkach publicznych albo w nieodległym Tarnowie. To sprawia, że Wola Radłowska zbliża się charakterem do miejscowości tzw. „noclegowni”

okolicznych miast, a Wolanie sposobem spędzania wolnego czasu przypominają mieszkańców miast.

W 2022 roku jako grupa mieszkańców założyliśmy Koło Gospodyń Wiejskich „Hej Wolanie!” w Woli Radłowskiej. W chwili obecnej nasza młoda organizacja liczy ponad 40 osób (zarówno kobiet, jak i mężczyzn), w wieku od 18 do 70 lat. Oddolna inicjatywa kilku osób by stworzyć lokalną organizację dbającą o potrzeby mieszkańców Woli Radłowskiej, była odpowiedzią na palącą potrzebę integracji i aktywizacji mieszkańców rodzimej wsi.

W pogłębionych wywiadach z mieszkańcami sołectwa dostrzeżono potrzebę, która nie została zdefiniowana na szczeblu gminnym (Strategia Rozwoju Gminy Radłów na lata 2021-2030) i którą trudno uchwycić bez szczerzej pogłębionej komunikacji.

Ze względu na rozmaite zaszłości, a także napływ nowych mieszkańców osiedlających się w Woli Radłowskiej (nasza wieś jest w gronie sołectw z największą liczbą wydanych w gminie Radłów nowych pozwoleń na budowę domu rocznie), mieszkańcy Woli Radłowskiej byli częściowo skonfliktowani z sobą albo niezintegrowani. Niektórzy, mimo małych odległości dzielącej ich domy, słabo się znali. Inicjatywy zgłaszane na zebraniach sołeckich, dotyczące rozdysponowania funduszu sołeckiego dotyczyły więc indywidualnych potrzeb np. naprawienie fragmentu drogi gminnej prowadzącej do konkretnego domostwa albo wiązały się z rozwiązywaniem międzysąsiedzkich konfliktów.

Na integrację i zaangażowanie mieszkańców negatywny wpływ miała również pandemia COVID-19, która pogłębiła izolację mieszkańców, zamknięcie się we własnych domach, obniżyła poziom zaangażowania mieszkańców w sprawy wspólne.

W rozmowach, które jako przedstawiciele KGW „Hej Wolanie!” przeprowadziliśmy z mieszkańcami przewijały się ogólne postulaty: „żeby coś zaczęło się dziać” i wynikające z obserwowania bardziej zintegrowanych i zaangażowanych w sprawy swoich wspólnot sąsiednich sołectw refleksje typu: „taka ta nasza Wola niezintegrowana, tak mało lubimy się nawzajem”.

W oparciu o rozmowy z mieszkańcami wsi Wola Radłowska oraz analizę przedstawioną w *Strategii Rozwoju Gminy Radłów na lata 2021-2030* zdefiniowaliśmy wyzwania, z którymi jako organizacja pozarządowa pragniemy się zmierzyć:

WYZWANIE	CEL
niekorzystna sytuacja demograficzna, wzrost liczby mieszkańców wieku poprodukcyjnym	wzmocnienie pokolenia seniorów i wykorzystanie ich potencjału oraz doświadczenia
słaba integracja międzypokoleniowa	wzmocnienie więzi międzypokoleniowych
niskie zaangażowanie mieszkańców w sprawy społeczności	wzrost zaangażowania w sprawy wsi i gminy
niska świadomość ekologiczna	wzrost świadomości ekologicznej
niski poziom współpracy między lokalnymi organizacjami (OSP, Klub Sportowy LUKS, KGW „Hej Wolanie!”, inne organizacje z gminy Radłów: KGW, Klub Seniora)	wzrost poziomu współpracy między lokalnymi społecznikami, profesjonalizacja organizacji pozarządowych wyrażająca się w skuteczniejszym pozyskiwaniu środków na inicjatywy lokalne
nieznajomość historii lokalnej wpływająca na słabą identyfikację z miejscem zamieszkania i tożsamość lokalną	wzrost poziomu współpracy między lokalnymi społecznikami, profesjonalizacja organizacji pozarządowych wyrażająca się w skuteczniejszym pozyskiwaniu środków na inicjatywy lokalne
biernie sposoby spędzania wolnego czasu, zwłaszcza po okresie izolacji z powodu COVID-19	wzrost zainteresowania aktywnym sposobem spędzania czasu (sport, kultura)

Przedstawiona koncepcja dotyczy wyzwań z zakresu demografii i kapitału społecznego. Zdajemy sobie sprawę z wyzwań infrastrukturalnych np. remont Domu Strażaka, który służy jako siedziba dla lokalnej jednostki OSP oraz KGW „Hej Wolanie!” czy remont i rozbudowa placu zabaw w Woli Radłowskiej. Jako młoda organizacja z relatywnie niewielkimi możliwościami finansowymi, choć sukcesywnie biorąca udział w konkursach o granty finansowe, skupiamy się na poprawie jakości życia mieszkańców wsi Wola Radłowska. Przedstawione idee mają na celu wzmocnienie lokalnego kapitału społecznego poprzez działania w obszarze życia kulturalnego, sportu i rekreacji, ekologii oraz ochrony dziedzictwa historycznego.

Zamiast koncentrować się na zasobach, za punkt wyjścia przyjmujemy raczej koncepcję zaspokajania potrzeb Erika Allardta¹. Spośród trzech zidentyfikowanych przez badacza wymiarów zaspokajania potrzeb (potrzeby posiadania – *to have*, uczucia – *to love*, istnienia – *to be*) chcemy skupić się na potrzebie miłości rozumianej jako potrzeba nawiązywania relacji z innymi ludźmi i tworzenia tożsamości społecznych. Miarą zaspokojenia tej potrzeby jest:

- przywiązanie i kontakty w aktywności lokalnej;
- relacje międzysąsiedzkie;
- aktywne wzorce przyjaźni;
- powiązania i kontakty z innymi członkami organizacji i stowarzyszeń;
- współpraca i solidarność na szczeblu sołectwa i gminy.

Wierzymy, że siła relacji społecznych wpływa na jakość życia i dobrostan mieszkańców wsi. Co więcej, może sprawić, że wieś Wola Radłowska stanie się atrakcyjnym miejscem do życia również dla mieszkańców miasta. Potrzeba nawiązywania relacji i budowania tożsamości wpisuje się w idee smart wsi, bo chociaż skupia się na kwestiach niematerialnych, jest również tym, co wpływa na podniesienie jakości życia na wsi.

Jednocześnie mamy na względzie niepokojące wnioski wynikające z *Diagnozy społecznej 2015* przeprowadzonej przez zespół prof. Janusza Czapińskiego. Według badań przeprowadzonych przez socjologów, pod względem ogólnego zaufania zajmujemy jedno z ostatnich miejsc wśród krajów objętych badaniem European Social Survey w 2014 r. W Polsce z opinią, że „większości ludzi można ufać”, zgadzało się według tego badania w 2015 r. 15 proc. – cztery razy mniej niż w Danii, Norwegii i Finlandii. Polacy znacznie rzadziej niż przedstawiciele innych społeczeństw wierzą w dobre intencje bliźnich. Zaledwie 13 proc. rodaków wg Europejskiego Sondażu Społecznego z 2015 (mniej tylko w Portugalii i Bułgarii) jest zdecydowanie przekonanych, że ludzie najczęściej starają się być pomocni².

Oczywiście ostatnie lata i przełomowe wydarzenia, jak: pandemia COVID-19 oraz wybuch wojny w Ukrainie mogły wpłynąć na zmianę tych wyników, wzrost poziomu lęku w obliczu nowych zagrożeń. Jednocześnie ostatnie zdarzenia pokazały potrzebę solidarności i współpracy, zwłaszcza na szczeblu lokalnym i siłę tej kooperacji w zetknięciu z wyzwaniem związanymi z pandemią i pomocą uchodźcom z Ukrainy. Wspólnoty lokalne jednoczyły się w bezprecedensowy sposób w działaniu na rzecz dobra wspólnego. Na badania w tym zakresie musimy poczekać, jednak jesteśmy przekonani, że pracę na rzecz wzrostu kapitału społecznego w naszych

¹ E. Allardt, *Having, Loving, Being: An Alternative to the Swedish Model of Welfare Research* [w:] M. Nussbaum, A. Sen, *The Quality Of Life*, 1993, s. 88-94.

² Czapiński J., Panek T. (red.), *Diagnoza społeczna [2015]*. www.diagnoza.com [22.02.2023].

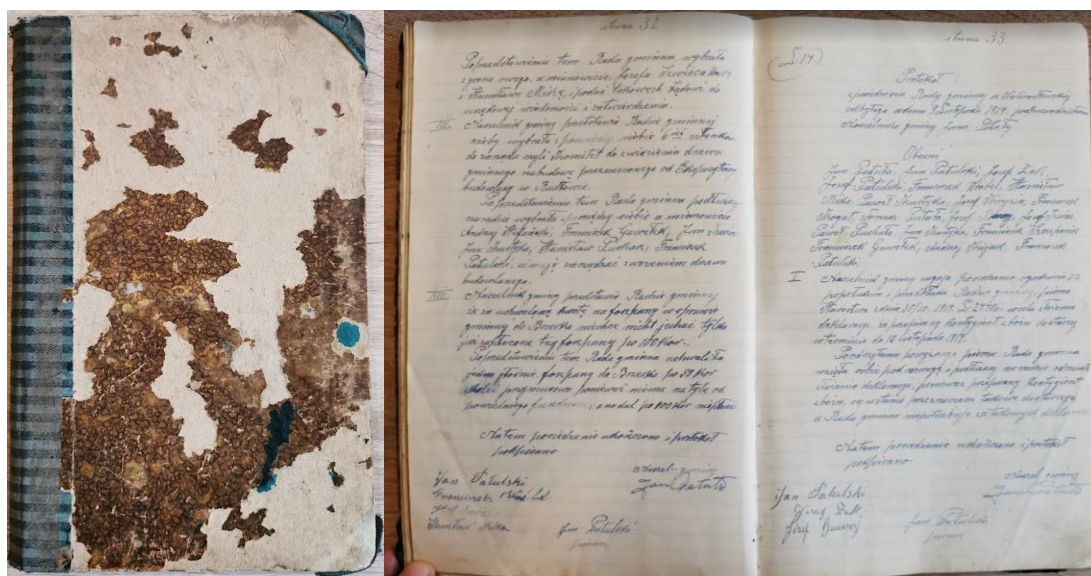
społecznościach należy mozolnie prowadzić cały czas, wykorzystując do tego nawet skromne pomysły i środki. Chcemy aby nasza mała wspólnota była silna kapitałem społecznym, a wzajemny poziom zaufania był wyższy.

SMART WIZJE:

- 1) Projekt „Woleńscy Opowiadacze Historii” + projekt „Wolanki-Galicjanki”
- 2) „Woleńska Zadyszka” – sport + profilaktyka zdrowia
- 3) „Razem możemy więcej” – projekt współpracy dla lokalnych NGO
- 4) „Wolo-dzielnia” – projekt aplikacji mobilnej i edukacji ekologicznej w duchu *zero waste* i *circular economy*

1. WOLEŃSCY OPOWIADACZE HISTORII / WOLANKI-GALICJANKI

Punktem wyjścia do tego projektu stały się odnalezione księgi sołectwa Wola Radłowska z lat 1920-1962. Ręcznie spisane kroniki w połączeniu z protokołami zebrań wiejskich przez lata były w prywatnych rękach, przechowywane na strychu. To cenne źródło historii lokalnej jest obecnie na etapie digitalizacji. Jako KGW „Hej Wolanie!” wydzierżawiliśmy domenę wolaradlowska.pl, na której opublikujemy znalezisko.

Księga protokołów zebrań wiejskich w Woli Radłowskiej. Fot. źródło własne.

Strona internetowa ma być docelowo miejscem publikacji wszelkich źródeł, często znajdujących się w prywatnych rękach: zdjęć, listów, notatek itp. dokumentujących historię naszej wsi. Jak obserwujemy chociażby z publikacji w lokalnym kwartalniku „Radło” artykuły prezentujące lokalną historię, zdjęcia z przeszłości, cieszą się dużym zainteresowaniem. Mieszkańcy są zainteresowani historią własnej wsi i regionu, również ci, którzy od wielu lat żyją na emigracji zagranicą. Projekt „Woleńscy

Opowiadacze Historii” ma w zamierzeniu integrować pokolenia naszej miejscowości. Chcemy aby mieszkańcy zaangażowali się w poszukiwanie źródeł historycznych, które są dla nich również częścią ich prywatnych rodzinnych historii. Chcemy wykorzystać koncepcję historii mówionej w dokumentowaniu historii wsi Wola Radłowska. Temu służyć mają wywiady z najstarszymi mieszkańcami wsi, które zostaną nagrane i zdigitalizowane na stronie wolaradlowska.pl.

W celu wzmocnienia więzi międzypokoleniowych planujemy szkolenia dla najmłodszych mieszkańców, uczniów starszych klas szkoły podstawowej w Woli Radłowskiej i szkół średnich dotyczące sposobu przeprowadzania wywiadów historycznych, tak aby następnie młodzi mogli spotkać się z seniorami i przeprowadzić z nimi wywiady. Ta inicjatywa w zamierzeniu ma integrować pokolenia naszej miejscowości. Wierzymy, że młode pokolenie będzie mieć okazję poznać tradycje i historię Woli Radłowskiej przy współpracy i zaangażowaniu starszej części społeczności lokalnej. Efektem tych spotkań będą opublikowane na stronie wolaradlowska.pl nagrania, jak również spisane fragmenty wywiadów opublikowane na profilach społecznościowych KGW „Hej Wolanie!” oraz Gminy Radłów. Wierzymy, że w ten sposób zwiększymy zasięg i popularność tej inicjatywy, a także dotrzemy do kolejnych osób, które zechcą podzielić się z mieszkańcami własnymi źródłami historycznymi.

Strona internetowa wolaradlowska.pl ma być w zamierzeniu cenną bazą historii lokalnej, w której budowę zaangażowani są przedstawiciele wielu pokoleń mieszkańców wsi.

Kolejną inicjatywą mającą na celu ochronę dziedzictwa historycznego i wzmocnienie tożsamości lokalnej jest projekt „Wolanki-Galicjanki”.

Wola Radłowska jest miejscowością należącą do historycznego regionu Galicji, będącej częścią zaboru austriackiego. W publikacjach dotyczących historii lokalnej obszernie opisano historię miejscowości Wola Radłowska datowaną co najmniej od 1529 roku³. Jest to więc miejscowość z bogatą historią. Próżno by jednak szukać wielu zindywidualizowanych wspomnień o mieszkankach – Wolankach w tych źródłach. Tymczasem wiadomo, że co najmniej od czasów tzw. dwudziestolecia międzywojennego Wolanki oraz mieszkanki okolic zapisały się w historii lokalnej tworząc stowarzyszenia, jako społeczniczki i animatorki kultury.

Projekt „Wolanki-Galicjanki” traktujemy jako część inicjatywy „Woleńscy opowiadacze Historii” skupioną w tym wypadku na Her-storii. Chcemy opowiedzieć dzieje naszej miejscowości poprzez doświadczenia jej mieszanek, z punktu widzenia kobiet zamieszkujących Wolę Radłowską w ostatnim stuleciu, świadkiń I i II wojny światowej, okresu wzmożonej emigracji, głównie do USA, ale także do Danii, Niemiec i Austrii w naszym regionie. Także i w tym przypadku skoncentrujemy się na poszukiwaniu

³ F. Sikora, *Dzieje osadnictwa i stosunków własnościowych do 1550 roku* [w:] red. F. Kiryk, *Radłów i gmina radłowska*, t. 1, s. 189.

lokalnych, prywatnych źródeł, osobistych opowieści potomków. W poszukiwania zaangażowana będzie zarówno młodzież szkolna, lokalny Klub Seniora oraz okoliczne Koła Gospodyń Wiejskich. Ta inicjatywa ma na celu nie tylko ochronę dziedzictwa kulturowego i historycznego, ale także pogłębienie więzi międzypokoleniowych i solidarności kobiecej. Chcemy pokazać obecnym mieszkankom Woli Radłowskiej, że w historii naszej miejscowości były cenione społeczniczki, artystki i animatorki kultury np. Katarzyna Mleczo – ludowa malarka czy Józefa Kurtyka – animatorka kultury prowadząca lokalny wiejski teatr. Gromadzenie źródeł historycznych już trwa, a jego efektem ma być nie tylko digitalizacja źródeł na stronie wolaradłowska.pl, ale także wystawa artefaktów związanych z historią Wolanek-Galicjanek w Gminnym Centrum Kultury i Czytelnictwa w Radłowie. Planujemy także wydać publikację książkową prezentującą Wolanki-Galicjanki w historii Woli Radłowskiej.

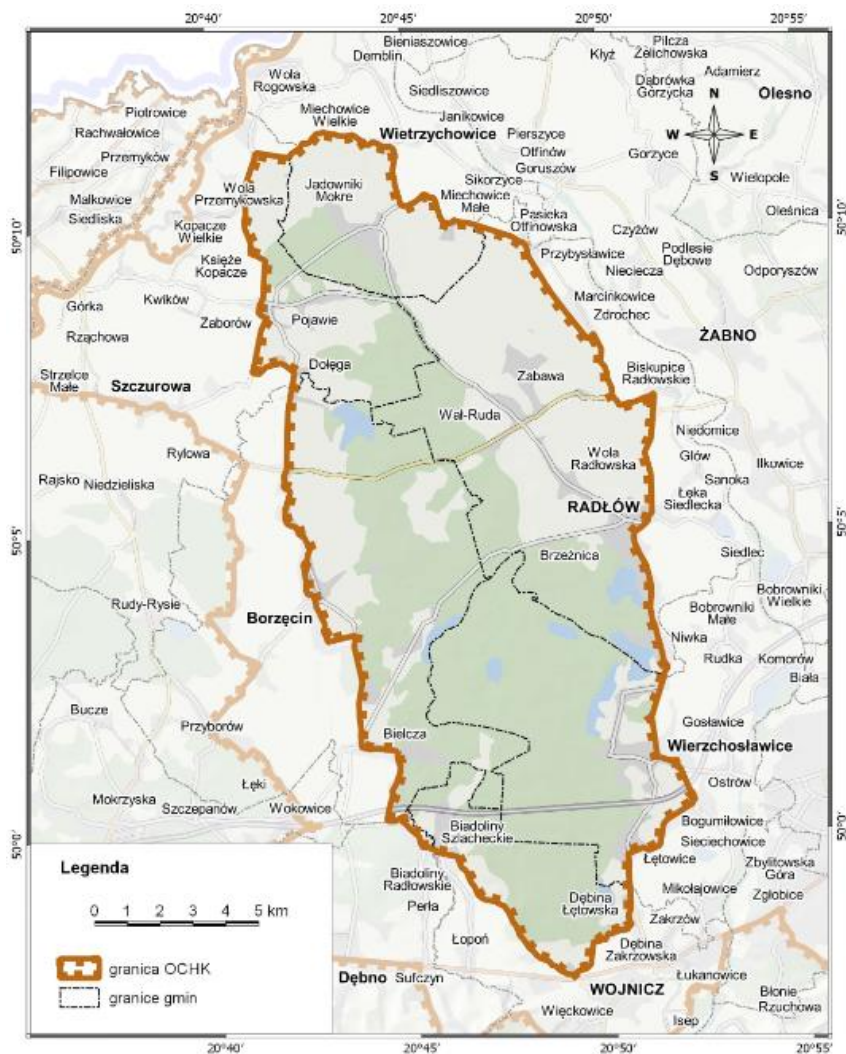
Zakłada się realizację projektu w latach 2023-2024. Inicjatorem przedsięwzięcia będzie KGW „Hej Wolanie!” w Woli Radłowskiej we współpracy z Gminnym Centrum Kultury i Czytelnictwa w Radłowie oraz Urzędem Gminy Radłów.

Szacowany koszt realizacji projektu: 20 tys. zł. Zakłada się, że projekt zostanie dofinansowany ze środków gminnych lub innych źródeł dofinansowania projektów (Fundusz Feministyczny, środki unijne dysponowane za pośrednictwem LGD „Kwartet na Przedgórzu”).

Beneficjentem projektu będą mieszkańcy Woli Radłowskiej oraz okolicznych miejscowości gminy Radłów, którzy zintegrują się na rzecz realizacji poszczególnych działań służących wdrożeniu koncepcji smart village w jej wymiarze zaspokojenia potrzeb relacji i budowania tożsamości.

2. WOLEŃSKA ZADYSZKA

Ten projekt ma na celu sportową aktywizację mieszkańców i profilaktykę zdrowia. „Woleńska zadyszka” to nieco przekorna nazwa, bowiem skierowana jest do odbiorców, którzy nie poświęcają czasu regularnym aktywnościom sportowym. Paradoksalnie „Woleńska zadyszka” ma więc na celu pozbycie się zadyszki u uczestników projektu. Chcemy w ten sposób zachęcić do aktywności fizycznej mieszkańców wsi, zwłaszcza ośmielić do wspólnych treningów tych, którzy prowadzą siedzący tryb życia, prowadzą nieregularną aktywność fizyczną lub borykają się z kontuzjami. „Woleńska zadyszka” to cykliczne treningi nordic walking pod przewodnictwem członków KGW „Hej Wolanie!” w Woli Radłowskiej. Spacerki będą odbywać się na terenie Radłowsko-Wierzchosławickiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obfitującego w ciekawe przyrodniczo miejsca np. stanowisko chronionego szafranu spiskiego.

Radłowsko-Wierzchosławicki Obszar Chronionego Krajobrazu.
Źródło: www.zpkwm.pl [22.02.2023].

Trasa prowadzić będzie przez tereny leśne w okolicy Woli Radłowskiej. Przygotowujemy 2 warianty tras: 3,5 km i 7 km w zależności od wieku, sprawności fizycznej i preferencji uczestników. Inaugurację projektu przewidujemy na dzień kalendarzowego rozpoczęcia wiosny i planujemy kontynuować aż do końca jesieni. Treningi nordic walking latem uzupełnimy o rajdy rowerowe. Okolica obfituje w ciekawe przyrodniczo i kulturowo miejsca (Dom Felicji Curyłowej w Zalipiu, Dwór w Dołędze, dom bł. Karoliny Kózki w Wał-Rudzie, zamek w Dębnie, Dolina Dunajca). Dodatkowo wygodną trasę zapewnia Velo Dunajec – ścieżka rowerowa. Wspólne wyprawy piesze i rowerowe będą okazją do integracji mieszkańców, dadzą możliwość poznania okolic od strony turystyczno-krajoznawczej i przede wszystkim uaktywnią sportowo Wolan. Woleńska zadyszka w zamierzeniu ma być uzupełniona o element grywalizacji dodatkowo pobudzającej motywację indywidualną i wzmacniającą poczucie wspólnoty. Założenie na 2023 rok to łączny dystans 2300 km osiągnięty pieszo/rowerem przez wszystkich uczestników projektu. Każdy mieszkaniec biorący udział w projekcie dołoży swoją „cegiełkę” do ostatecznego wyniku. Pomiary

wykonywane będą przy użyciu prostych aplikacji typu Krokomierz, a następnie sumowane. Na koniec roku posadzimy 2300 sadzonek lipy drobnolistnej miododajnej na dawnym pastwisku będącym częścią mienia sołeckiego. Akcja sadzenia lasu przez mieszkańców ma za zadanie nie tylko wzmocnić świadomość ekologiczną, ale też poczucie wspólnoty i sprawczości. Dodatkowo lipowy zagajnik będzie źródłem pożywienia dla pszczoł.

Typową aktywność sportową pragniemy uzupełnić o profilaktykę zdrowotną: spotkania z dietetykiem z Dąbrowy Tarnowskiej, warsztaty konstruowania zdrowego jadłospisu, pogadanki lekarzy odnośnie przeciwdziałania chorobom sercowo-naczyniowym (m.in. jak rozpoznać udar, jak przeciwdziałać zawałom serca). Chcemy także we współpracy z Maltańską Służbą Medyczną oraz lokalną jednostką OSP w Woli Radłowskiej zorganizować dla mieszkańców naszej wsi warsztaty z udzielania pierwszej pomocy.

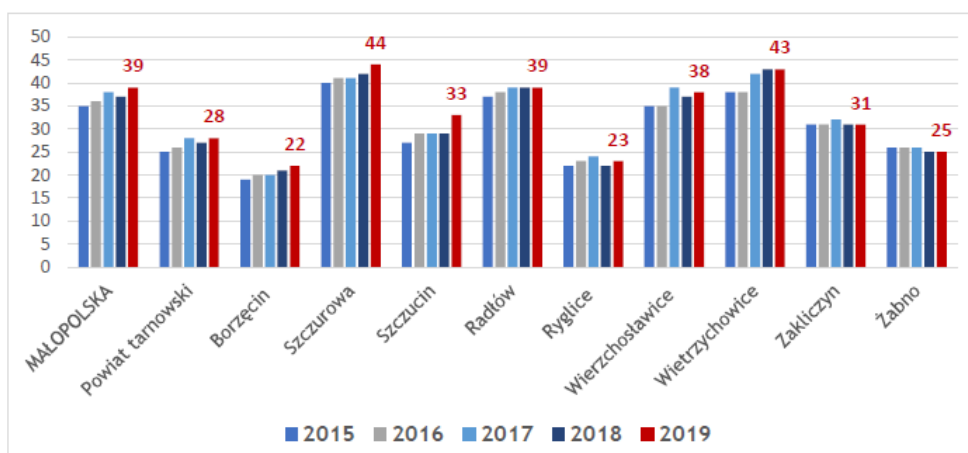
Zakłada się realizację projektu w latach 2023-2024. Inicjatorem przedsięwzięcia będzie KGW „Hej Wolanie!” w Woli Radłowskiej we współpracy z sołectwem wsi Wola Radłowska, Urzędem Gminy Radłów, Nadleśnictwem Dąbrowa Tarnowska, Maltańską Służbą Medyczną oddział Tarnów oraz jednostką OSP w Woli Radłowskiej.

Szacowany koszt realizacji inwestycji: 17 tys. zł. Zakłada się, że projekt zostanie dofinansowany ze środków gminnych lub innych źródeł dofinansowania projektów (Fundacja Lafarge, Fundacja Pomaganie Krzepi, Fundacja Orlen).

Beneficjentem projektu będą mieszkańcy Woli Radłowskiej i okolicznych miejscowości. Projekt będzie realizował koncepcję smart village w zakresie poprawy dobrostanu i jakości życia beneficjentów.

3. RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ

Ten projekt skierowany jest do lokalnych organizacji społecznych działających w naszej wsi i gminie Radłów. W miejscowości Wola Radłowska oprócz KGW „Hej Wolanie!” funkcjonuje od przeszło 100 lat lokalna jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Lokalny obraz uzupełnia piłkarski Klub Sportowy „LUKS” opiekujący się lokalnym stadionem sportowym i terenami do niego przylegającymi. Na szczeblu gminnym organizacji społecznych jest więcej – w sumie 12 kół gospodyń wiejskich, Klub Seniora i jednostki OSP w większości sołectw gminnych. Jak wiemy z naszych doświadczeń, z tymi organizacjami nasze drogi często przecinają się. Pomagamy sobie wzajemnie pożyczając sprzęt, dając wsparcie osobowe, wymieniając doświadczenia i dobre praktyki. Wiemy, że możemy sobie pomagać, razem pomagamy innym i jako organizacje społeczne budujemy wizerunek naszej wsi w regionie.

Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne w przeliczeniu na 10 tys. osób w gminie Radłów i gminach ościennych – oprac. Gmina Radłów na podstawie danych BDL GUS

Lokalne organizacje społeczne nie są jednak wolne od wyzwań i problemów. Spotkania z lokalnymi społecznikami i nasze własne doświadczenia uświadomiły nam, że społecznicy to ludzie, którzy wiele dają innym od siebie, a niekoniecznie dbają o siebie. Zjawisko „wypalenia” może dotyczyć także społeczników, wolontariuszy, animatorów lokalnego życia społecznego. Jako członkowie młodej organizacji społecznej, ale mający już doświadczenie działania w innych stowarzyszeniach albo pracy w korporacjach, wiemy że działania społeczne wiążą się również z wyzwaniem związanymi z zarządzaniem grupą ludzi, ryzykiem, czasem, delegowaniem zadań, umiejętnym planowaniem wydarzeń, budżetowaniem projektu, pozyskiwaniem środków finansowych na projekty itd.

Jako działacze wiejscy często zajmujemy się tymi aspektami w oparciu o własne doświadczenie, niejako intuicyjnie. Brak nam merytorycznego wsparcia, szkoleń czy warsztatów w tym zakresie. To sprawia, że działania wiążą się nierzadko z dużym stresem i obarczone są ryzykiem niepowodzenia.

Dlatego jako KGW „Hej Wolanie!” chcemy nawiązać współpracę z lokalnymi organizacjami społecznymi i zorganizować cykliczne spotkania w celu wymiany praktyk i doświadczeń oraz szkolenia z zakresu zarządzania projektami, pisania wniosków grantowych, a także warsztaty dotyczące przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu. Wierzmy, że takie działania mogą zwiększyć poziom profesjonalizacji organizacji społecznych, a co za tym idzie skuteczność w realizowaniu działań na rzecz dobra wspólnego. To przyniesie korzyść nie tylko nam samym jako społecznikom, ale docelowo wszystkim mieszkańcom wsi Wola Radłowska i gminy Radłów, bowiem nasze działania będą efektywniejsze.

Zakłada się realizację projektu w latach 2023-2024. Inicjatorem przedsięwzięcia będzie KGW „Hej Wolanie!” w Woli Radłowskiej we współpracy z Terenowym Oddziałem ARiMR, Urzędem Gminy Radłów i Urzędem Marszałkowskim województwa małopolskiego.

Szacowany koszt realizacji projektu: 20 tys. zł. Zakłada się, że projekt zostanie sfinansowany ze środków własnych, środków gminnych lub innych źródeł dofinansowania projektów (środki Urzędu Marszałkowskiego, dofinansowanie ARiMR na działalność KGW, inne granty).

Beneficjentem projektu będą członkowie lokalnych fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych z terenu gminy Radłów. Projekt będzie realizował koncepcję smart village w zakresie podniesienia profesjonalizacji działań lokalnych NGO'ów, a pośrednio wpływał na skuteczniejsze działanie i realizowanie potrzeb mieszkańców gminy Radłów.

4. WOŁO-DZIELNIA

Coraz bardziej popularne idee „less waste” i „circular economy” chcemy wdrożyć na rodzimym gruncie wspólnoty mieszkańców Wola Radłowska. Według Zero Waste International Alliance⁴, idea ta oznacza projektowanie i zarządzanie produktami oraz procesami, aby systematycznie eliminować szkodliwość odpadów i materiałów, przetwarzać i odzyskiwać wszystkie zasoby, nie spalać ich ani nie zakopywać. W kontekście wzrastających cen za odbiór odpadów, rosnącej inflacji skutkującej wyższymi cenami za dobra konsumpcyjne, koncepcja dzielenia się nieużywanymi dobrami lub ich wymiana może być atrakcyjna nie tylko ze względu na walor ekologiczny, ale też ekonomiczny. Chcemy również popularyzować zasadę: 3R – *reduce, reuse, recycle* (tłumacząc na polski: 3U – unikaj kupowania zbędnych rzeczy, użyj повторно, utylizuj). Przyjmujemy założenie, że mieszkańcy Woli Radłowskiej w zbliżonym stopniu co inni mieszkańcy Małopolski są w większości skłonni do wykorzystywania повторно niektórych produktów. Co więcej, używane produkty z których korzystają pochodzą z ogłoszeń zamieszczanych w portalach internetowych i mediach społecznościowych.

W oparciu o dane z badania opinii⁵ przyjmujemy także, że są skłonni dzielić się używanymi rzeczami za darmo lub dawać je na cele charytatywne.

Tak narodził się pomysł na stworzenie aplikacji mobilnej o nazwie „Wolo-dzielnia”, która parowałaby odbiorców ze zbywcami. Użytkownicy-konsumenci, którzy posiadają rzeczy zbędne np. używane ubrania dla dzieci i dorosłych, zabawki, meble, drobne przedmioty, elementy elektroniki, książki, słoiki na przetwory, a nawet żywność typu owoce/warzywa z własnego ogródka zamiast je wyrzucać wystawiają je do odbioru poprzez załączenie zdjęcia w aplikacji, a potencjalni nabywcy wyrażają chęć osobistego odbioru poprzez kliknięcie przycisku „odbierz”.

⁴ Definicję podaję za Polskim Stowarzyszeniem Zero Waste. www.zero-waste.pl [22.02.2023]

⁵ Badanie opinii mieszkańców Małopolski 2022. Edycja 15. Badanie przeprowadzono w okresie od maja do czerwca 2022 r. na próbie 3 tys. dorosłych mieszkańców Małopolski. www.obserwatorium.malopolska.pl [22.02.2023]

Na podstawie wyników Badania opinii mieszkańców Małopolski 2022. Edycja 15. Badanie przeprowadzono w okresie od maja do czerwca 2022 r. na próbie 3 tys. dorosłych mieszkańców Małopolski. Źródło: obserwatorium.malopolska.pl 22.02.2022 r.

Strony mają możliwość za pośrednictwem wiadomości ustalenia terminu odbioru, a że wszystkich użytkowników łączy relatywnie niewielkie odległości, nabycie nie przysparza większych trudności. Użytkowanie aplikacji zakłada ostatecznie osobiste relacje między użytkownikami. Użytkowanie aplikacji mobilnej uwalnia od wyzwań związanych z przechowywaniem towarów na zbycie w specjalnych punktach. Aplikacja ma zawierać podział na kategorie produktów. Dodatkowo zawierać będzie porady dotyczące zasady 3R np. przepisy na posiłki z wykorzystaniem żywności pozostałej w lodówce, porady dotyczące drobnych napraw itp. Projekt zakłada ochronę środowiska, ale także wzmocnienie więzi międzysąsiedzkich i pomoc mniej zamożnym mieszkańcom. Planowana jest także możliwość automatycznego tłumaczenia wiadomości wysyłanych w aplikacji na język ukraiński.

Zakłada się realizację projektu w latach 2023-2024. Inicjatorem przedsięwzięcia będzie KGW „Hej Wolanie!” w Woli Radłowskiej we współpracy z Terenowym Oddziałem ARiMR, Urzędem Gminy Radłów i sołectwem wsi Wola Radłowska.

Szacowany koszt realizacji projektu: 33 tys. zł. Zakłada się, że inwestycja zostanie sfinansowana ze środków własnych lub innych źródeł dofinansowania projektów (Program „Wzmocnij swoje otoczenie” PSE S.A., darowizny od sponsorów, fundusze europejskie z programu PROW).

Beneficjentem projektu będą mieszkańcy Woli Radłowskiej i gminy Radłów. Projekt będzie realizował koncepcję smart village w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej i rozwijania koncepcji *less waste* oraz *circular economy*.

Szacowany koszt wdrożenia przedstawionych wyżej 4 projektów to łącznie 100 tys. zł. Budżetowanie rozłożone będzie na lata 2023-2024. Środki własne KGW „Hej Wolanie!”, dofinansowanie z funduszu sołeckiego, Urzędu Gminy Radłów, darowizny, a także dotacje i granty pozwolą na realizację tych wizji.

Inicjatywa pod zbiorczą nazwą „Wola Radłowska. Bądźmy razem. Bądźmy SMART” będzie realizowana na terenie gminy Radłów, głównie w miejscowości Wola Radłowska, pow. tarnowski, woj. małopolskie.